

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA LATA 2011-2013 ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2013 ROKU DO 31 GRUDNIA 2013 ROKU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania zaplanowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2013:

- 1. prowadzenie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowali-** w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kowali prowadzi działalność Punkt Konsultacyjno - Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin. Osoby te mogą zwrócić się o poradę dotyczącą sposobów radzenia sobie z problemem alkoholowym, informację na temat adresów odpowiednich placówek leczenia uzależnień, klubów abstynenckich i mitingów AA. Ponadto można uzyskać poradę psychologiczną, prawną oraz konsultacje z trzeźwym alkoholikiem. Pracownicy Punktu pomagają w znalezieniu odpowiedniej pomocy członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

W pierwszy poniedziałek miesiąca o godz. 9 konsultacji indywidualnych udzielał trzeźwy alkoholik, również w pierwszy poniedziałek miesiąca odbywały się spotkania grupy samopomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu, grupę prowadzi trzeźwi alkoholicy.

W drugi poniedziałek miesiąca o godzinie 9 odbywały się stałe zajęcia edukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

Ważnym wydarzeniem dla osób skupionych przy Punkcie był wyjazd na 21 Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe do Lichenia. Hasło tegorocznych spotkań to słowa: "Zawsze mam szansę". Siedemdziesięciosobowa grupa mieszkańców /w tym dwudziestoosobowa grupa dzieci i młodzieży do lat 20/ z Gminy Kowala miała okazję po raz czwarty spotkać się z ludźmi o podobnych problemach. Psycholodzy i terapeuci uzależnień przeprowadzili kilkaset rozmów z ludźmi, którzy przybyli szukać pomocy. W trakcie mitingów można było usłyszeć świadectwa osób, które wyszły z nałogu i chciały podzielić się z innymi drogą, jaką przeszli.

W dniu 20 grudnia 2013r. osoby korzystające z różnych form wsparcia w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym uczestniczyły w wigilii, na którą zostali zaproszeni przez Babski Club.

Ogółem w 2013r. z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało 82 osoby, niektóre z tych osób skorzystało z porady i wsparcia kilkakrotnie.

W Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym pracowali wolontarystycznie trzeźwy alkoholik i psycholog, natomiast: prawnik, pracownik socjalny i terapeuta uzależnień wykonywali zadania w ramach swoich obowiązków służbowych. **Terapeuta uzależnień pełnił dyżury w każdy wtorek w godzinach od 13 do 17.** W ramach tych godzin prowadzona była również grupa terapeutyczna dla uzależnionych mężczyzn i kobiet oraz działa grupa terapeutyczna dla współuzależnionych kobiet.

Zakwalifikowano do terapii 48 osób uzależnionych od alkoholu (w tym 11 osób to sprawcy przemocy), współuzależnionych było 15 osób (w tym 4 ofiary przemocy) i 4 sprawczynie przemocy (w stosunku do nieletnich dzieci).

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny prowadzony był przez terapeutę uzależnień Barbarę Strzelecką.

Były realizowane następujące zadania:

- Informacja i edukacja o chorobie alkoholowej, współuzależnieniu, przemocy domowej
- i możliwościach leczenia.
- Wstępna motywacja do leczenia.
- Diagnoza nozologiczna i problemowa uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia.
- Pomoc psychologiczna, wsparcie i ochrona przed przemocą domową.
- Działalność grupowa i indywidualna z osobami uzależnionymi oraz współuzależnionymi,

- ofiarami przemocy i sprawczyniami.
- Grupy otwarto-rotacyjne.
- Zapewnienie bezpieczeństwa osobom, które rozpoczęły procedurę prawną w związku z przemocą.
- Pomoc w pisaniu pism procesowych.
- Współpraca z GOPSEM, GKRPA, Sądem, kuratorami, szkołą.
- Spotkania superwizyjno-edukacyjno-wspierające z pracownikami GOPS planowane do 7.10.2014 r.
- Spotkania z asystentami rodziny(edukacyjno-wspierające).

Efekty terapeutyczne były zadowalające, bardzo indywidualne w zależności od możliwości klienta.

Wszyscy byli motywowani do zmian. Osoby współzależnione, dotknięte przemocą domową, sprawczynie przemocy w stosunku do nieletnich poprawiły swoje funkcjonowanie.

Od 2013r. w Punkcie konsultacji udziela specjalista psychiatra – są one udzielane w każdy drugi poniedziałek miesiąca, na konsultacje zapisy prowadzą pracownicy socjalni.

2. prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współzależnionych,
3. szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współzależnionych od alkoholu, poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych (plakaty, ulotki, broszury), udział w kampaniach społecznych – w 2013r. gmina Kowala wzięła udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych: „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz „Postaw na rodzinę!”.

Zadania w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z placówkami oświatowymi. Celem podejmowanych działań było nie tylko edukowanie poprzez ulotki, plakaty czy realizowanie scenariuszy zajęć z uczniami, spotkania z rodzicami, ale także nagradzanie zaangażowania i własnej inicjatywy uczniów.

W ramach tegorocznej kampanii odbyło się pięć konkursów indywidualnych – dwa dla uczniów szkół podstawowych i trzy dla gimnazjalistów. Wśród laureatów konkursów znaleźli się przedstawiciele naszej młodzieży.

Gmina Kowala za włączenie się w realizację kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” otrzymała certyfikat.

Drugą kampanią realizowaną przez gminę była kampania „Postaw na rodzinę!”. Zadania realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowali we współpracy z placówkami oświatowymi. Były to:

Styczeń:

- o rozpoczęciu kampanii: „Postaw na rodzinę!” w 2013r. informowano mieszkańców gminy poprzez umieszczenie plakatów: „Rodzina – najcieplejsze miejsce pod słońcem!” w publicznych placówkach takich jak: przedszkole, szkoły podstawowe, gimnazjum, świetlica środowiskowa „Szansa”, biblioteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy,
- spotkanie koordynatora kampanii z dyrektorami szkół w Urzędzie Gminy w Kowali. Podczas spotkania przekazano poradniki dla nauczycieli – „Czym jest solidarność międzypokoleniowa?” i zapoznano ich z kalendarium działań zaplanowanych w ramach kampanii w 2013r.,
- uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka w Publicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kowali. Z tej okazji przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przygotowali prezentację pod nazwą: „Niezastąpieni Dziadkowie”. Celem było podkreślenie roli Dziadków w życiu wnuków. Mówiono o tym, że rozwój dzieci, to jakimi staną się ludźmi w dorosłym życiu w dużej mierze zależy od Dziadków. To właśnie Dziadkowie mogą dostarczyć wnukom cennych doświadczeń, pokazać jak dobrze żyć. Dzięki więzi międzypokoleniowej dzieci uczą się również szacunku dla starzenia się i starości. Prezentację obejrzało około 200 osób, które dodatkowo otrzymały ulotki „Z dziadkiem na rybach”, „Solidarność pokoleń”, „Z pokolenia na pokolenie”. Ulotki zostały też przekazane do Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach, Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Młodocinie Mniejszym, Przedszkola Publicznego w Kowali.

Maj:

- w dniach 17-22.05.2013r. w ramach kampanii „Postaw na rodzinę!” w Publicznej Szkole Podstawowej w Kończycach - Kolonii i Publicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kowali odbyły się wywiadówki profilaktyczne z rodzicami uczniów klas IV-VI. Poprowadziła je Pani Izabela Kolanowska pracująca w Caritas Pallotyńska w Radomiu. Tematem wywiadówek było promowanie zdrowych, silnych, prawidłowych więzi rodzinnych. Rozmawiano z rodzicami o ich relacjach z dziećmi, zasadach i konsekwencji w wychowaniu, sposobach radzenia sobie z konfliktami rodzinnymi, szkolnymi. Prowadząca posługiwała się konkretnymi przykładami, na których pokazywała jak w danej sytuacji rodzic powinien się zachować, jak zareagować w sytuacji problemowej, na ile można dziecku pozwolić, jak rozsądnie stawiać granice. Podczas spotkania rozdano ulotki pod nazwą: „Czy wiesz?”, „Radość wspólnego działania” oraz ulotki promujące kampanię „Odpowiedzialny kierowca”. W listopadzie odbyły się kolejne wywiadówki w pozostałych szkołach podstawowych z terenu gminy.

Czerwiec - sierpień

- w dniu 13 czerwca 2013r. odbył się Festyn Rodzinny w Publicznej Szkole Podstawowej w Kończycach – Kolonii. Był to czas integracji międzypokoleniowej. Uczestniczono w tańcu integracyjnym, korzystano z przygotowanych atrakcji bawiąc się wraz z przedstawicielami Stowarzyszenia „Podwórkowe Anioły” przy chuście klanzy, puszczając bańki mydlane, próbując swych sił w innych zabawach przygotowanych przez streetworkerów, oglądając pokaz Pajęczarek. Uwieńczeniem spotkania było rozstrzygnięcie konkursów: „Portret rodzinny z przymrużeniem oka” oraz konkursu „Moja Rodzinka” organizowanego w ramach kampanii. W trakcie Festynu rozdawano ulotki zakupione w ramach kampanii. „Postaw na rodzinę!” promowano także w trakcie innych spotkań rodzinnych: „Trzeźwy jest Trendy”, „Anioły Listonosze”, „Międzypokoleniowy Rajd Rowerowy w Maliszowie”, w czasie obchodów Dni Kowali.

Październik

- spotkanie „Rodzina – najcieplejsze miejsce pod słońcem!” w dniu 8 października 2013r. Jego celem było podkreślenie roli rodziny w życiu każdego człowieka. Wyjątkowości zdarzenia sprzyjała nie tylko słoneczna pogoda, pełne ciepła i radości miejsce, ale także niezwykli ludzie - rodziny z dziećmi, młodzież, osoby starsze, samotne, osoby z problemem alkoholowym. Goszczono wówczas księdza profesora Marka Dziewieckiego, który wygłosił prelekcję dotyczącą rodziny, małżeństwa, przysięgi małżeńskiej, obowiązków w rodzinie. Następnie uczestnicy spotkania wysłuchali świadectwa trzeźwości małżonków z Krucjaty Wyzwolenia Człowieka. Był to wspólny przykład miłości dwojga ludzi - miłości silnej, mądrej, zdolnej przezwyciężyć największe trudności. Wzruszenie wszystkich zebranych widoczne było podczas występu wokalnego dziewcząt z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wierzbicy, natomiast skecz dotyczący życia typowej, polskiej rodziny wzbudził uśmiech na twarzy każdego. Uwieńczeniem spotkania była zabawa taneczna z zespołu Manhattan.
 - w ostatnim kwartale 2013r. odbyły się również warsztaty profilaktyczne dla uczniów szkół podstawowych z psycholog Agnieszką Siczek. Tematem warsztatów była profilaktyka, rozmawiano z uczniami o znaczeniu więzi rodzinnych w życiu każdego człowieka. Podczas zajęć uczniowie otrzymali ulotki pod nazwą: „Pomocna dłoń”, „Czy wiesz kto może Ci pomóc?”.
W ciągu całego roku na stronach internetowych Gminy Kowala oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczano informacje dotyczące planowanych lub już zrealizowanych działań w ramach kampanii „Postaw na rodzinę!”. Tablica informująca o kampanii była też wystawiona w Urzędzie Gminy w Kowali.
4. **finansowanie konsultacji psychologicznych i programów terapeutycznych dla klientów Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – w 2013r. był zatrudniony terapeuta uzależnień – Pani Barbara Strzelecka prowadząca terapię osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, konsultacji klientom udzielał też psychiatra - Pani Ewelina Rogala

5. finansowanie działalności Ośrodka Integracji Środowiskowej „Szansa”, który w ramach realizowanych działań prowadził zajęcia o charakterze profilaktycznym, socjoterapeutycznym i wychowawczym,
6. dożywanie w postaci suchego prowiantu w miesiącach jesienno- zimowych dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy środowiskowej „Szansa”,
7. wspieranie działań zgodnych z procedurą interwencji wobec przemocy domowej pod nazwą „Niebieskie Karty” – osoby uzależnione i współuzależnione, w których rodzinach występował problem przemocy mogły korzystać z pomocy terapeuty uzależnień, psychiatry. Członkowie grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego uczestniczyli w szkoleniach dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
8. konsultacje zainteresowanych z psychologiem, lekarzem i członkami Komisji – zatrudnienie psychiatry konsultującego klientów, systematyczne spotkania z terapeutą osób uzależnionych i współuzależnionych, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
9. motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego w szpitalu – w ramach pracy terapeuty uzależnień i w trakcie spotkań GKRPA,
10. motywowanie osób pijących szkodliwie i ryzykownie do skorzystania z pomocy terapeuty – w czasie spotkań GKRPA oraz przez pracowników socjalnych,
11. współpraca z dyrektorami szkół w celu podejmowania wspólnych działań o charakterze profilaktyczno-naprawczym w sprawach indywidualnych uczniów –pracownicy socjalni współpracując z przedstawicielami oświaty podejmowali działania mające na celu poprawę sytuacji dzieci i rodzin dysfunkcyjnych, w tym również w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
12. dofinansowanie „zielonych szkół”, „białych szkół”, obozów, kolonii zawierających w ich programach elementy profilaktyki uzależnień lub program zdrowego stylu życia – z budżetu programu w 2013r. dofinansowano organizację zielonych szkół dla uczniów: Publicznej Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Kowali, Publicznej Szkoły Podstawowej im. Noblistów Polskich w Bardzicach, Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach, Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Młodocinie Mniejszym, Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Parznicach,
13. aktywny udział szkół w ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych po hasłem „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
14. promocja wśród dorosłych mieszkańców gminy Ogólnopolskiej Kampanii pod hasłem „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne” poprzez rozprowadzanie materiałów edukacyjnych,
15. dofinansowanie autorskich programów profilaktycznych realizowanych przez szkoły na zajęciach świetlicowych lub pozalekcyjnych uwzględniających promocję zdrowego trybu życia,
16. wspieranie finansowe i merytoryczne zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży pod kątem kształtowania ich umiejętności życiowych, np. radzenia sobie ze stresem, podejmowania decyzji, szukania pomocy – warsztaty były prowadzone w szkołach podstawowych z uczniami klas IV-VI oraz w gimnazjum,
17. prenumerata czasopisma „Wychowawca” na rzecz szkół z terenu gminy Kowala,
18. zorganizowanie Gminnego Konkursu Trzeźwości i Profilaktyki – konkurs odbył się w dniu 14 grudnia 2011r. w Publicznej Szkole Podstawowej im. Noblistów Polskich w Bardzicach, w 2013r. nie był organizowany,
19. organizacja Gminnego Biegu Rodzinnego pod hasłem „Uciekamy przed nałogami” w ramach festynu rodzinnego,
20. wspieranie działań profilaktycznych polegających na promocji spędzania wolnego czasu bez używek poprzez organizowanie lokalnych imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym, prozdrowotnym dla dzieci i młodzieży, np. Gminny Dzień Sportu, Dzień Dziecka, Andrzejką, Mikołajki, Choinka Noworoczna, festyny, turnieje sportowe – w 2013r. organizowano spotkania środowiskowe takie jak: Festyn Profilaktyczny w Kończycach – Kolonii, spotkanie „Trzeźwy jest Trendy”, „Anioły Listonosze”, „Międzypokoleniowy Rajd Rowerowy w Maliszowie”, Zabawa Choinkowa,
21. dofinansowanie dzieciom i młodzieży spektakli profilaktycznych, wyjazdów do kina, teatru, na widowiska i filmy z zakresu profilaktyki uzależnień – w 2013r. sfinansowano spektakl „Sobą być” dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej

- im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach, recital „Życie na niby” dla uczniów Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Parznicach,
22. organizowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży w czasie ferii letnich i zimowych na bazie świetlicy Ośrodka Integracji Środowiskowej Szansa w formie zajęć świetlicowych,
 23. współfinansowanie wypoczynku letniego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym – w 2013r. organizowano kolonie letnie dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (22 dzieci wyjechało na kolonię do miejscowości Małe Ciche),
 24. organizowanie spotkań, prelekcji i szkoleń ze specjalistami w dziedzinie profilaktyki:
 - **szkolenie „Dzieci w sieci” w dniach 21-24 stycznia 2013r.** – szkolenie poprowadził informatyk z Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali oraz przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Radomiu. Celem spotkań było uwrażliwienie rodziców na zagrożenia, jakie czyhają na ich dzieci w Internecie, przekazanie im wiedzy na temat tego jak zabezpieczyć komputer, aby dziecko nie miało dostępu do niepożądanych treści, zaznajomienie ich z aspektami odpowiedzialności karnej, omówienie sposobów reakcji rodziców na niebezpieczne sytuacje związane z korzystaniem z sieci. W trakcie spotkania rodzice otrzymali materiały, w których opisano w jaki sposób skutecznie zabezpieczyć komputer, aby dziecko miało dostęp do tych treści, które są przez nas akceptowane i nie wpływają destrukcyjnie na jego rozwój,
 - **w dniu 13 maja 2013r. w Urzędzie Gminy w Kowali odbyło się szkolenie dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod nazwą: „Odpowiedzialny sprzedawca”.** Szkolenie poprowadziła **Pani Zofia Lemańska** – wykładowca ze Studia Profilaktyki Społecznej w Krakowie. Szkolenie stanowiło jedno z podejmowanych przez gminę działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mającym na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Program szkolenia obejmował: prawne aspekty prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych (system zezwoleń, wymagane informacje do zamieszczenia w miejscu prowadzenia sprzedaży, wnoszenie opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kryterium wieku oraz stanu trzeźwości jako warunki sprzedaży napojów alkoholowych klientom, zakaz sprzedaży pod zastaw i na kredyt), podstawowe informacje na temat problemów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem kontinuum kontaktowania się człowieka z alkoholem, zachowanie się człowieka pod wpływem alkoholu – omówienie problemowych i kłopotliwych sytuacji związanych z nietrzeźwymi klientami, zasady umieszczenia reklam napojów alkoholowych w punktach sprzedaży, zwrócenie szczególnej uwagi na szkody spowodowane przez spożywanie napojów alkoholowych przez osoby małoletnie oraz przez kobiety w ciąży, zasady odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych – reguły ułatwiające pracę sprzedawcom,
 - **szkolenie „Tajemniczy klient”** - miało na celu zbadanie wiedzy sprzedawców napojów alkoholowych dotyczącej zasad sprzedaży alkoholu, w tym żądania okazania dowodu osobistego od klienta. Zostało zakończone przesłaniem do GOPS w Kowali raportu obrazującego sytuację w sklepach i lokalach z terenu gminy,
 - **w dniu 9 grudnia 2013r. odbyła się inauguracja kampanii „Stop – wspólnie damy radę” realizowanej we współpracy z Komendą Miejską Policji w Radomiu, radomskim starostwem i urzędem gminy w Kowali.** W konferencji prasowej inaugurującej projekt wziął udział komendant miejski policji w Radomiu - Karol Szwalbe, wicestarosta radomski - Waldemar Trelka oraz wójt gminy Kowala -Sławomir Stanik. W spotkaniu informacyjnym, które prowadziła Kamila Adamska i Paweł Lenarcik z wydziału prewencji radomskiej komendy wzięli udział dyrektorzy szkół, szkolni pedagodzy, radni oraz pracownicy urzędu gminy. Podczas spotkania omówione zostały założenia projektu oraz ustalony wstępny harmonogram szkoleń we wszystkich placówkach oświatowych. Szkolenia prowadzone były z uczniami klas szóstych wszystkich podstawówek oraz z uczniami wybranych klas gimnazjum w Parznicach. Po zakończeniu spotkania odbyła się konferencją prasowa.
 - w ramach podnoszenia wiedzy społeczeństwa o uzależnieniach i związanych z nimi zagrożeniach odbywały się również spotkania pedagoga z rodzicami, warsztaty z uczniami, pogadanki,

25. inspirowanie działalności amatorskich teatrzyków profilaktycznych poprzez organizację Gminnego Festiwalu Teatrów Profilaktycznych – przegląd małych form teatralnych o tematyce profilaktycznej – przegląd odbył się w dniu 28 listopada 2012r. w Publicznej Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Mazowszanach, w 2013r. nie został zorganizowany,
26. organizowanie i finansowanie szkoleń dla Komisji i innych podmiotów realizujących Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii – w 2013r. członkowie GKRPA, wychowawca ze świetlicy Szansa, terapeuta, koordynator programu profilaktyki brali udział w płatnych oraz bezpłatnych szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień,
27. organizowanie warsztatów, seminariów dla nauczycieli z zakresu zachowań problemowych dzieci i młodzieży,
28. współpraca z organizacjami zajmującymi się innymi uzależnieniami,
29. finansowanie i wspomaganie działalności Ośrodka Integracji Środowiskowej „Szansa”, który realizuje zadania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z gminy Kowala,
30. współpraca z kuratorami społecznymi wykonującymi nadzór nad osobami uzależnionymi i poddanymi leczeniu odwykowemu – kontakt kuratorów z pracownikami socjalnymi,
31. współpraca i współdziałanie z organizacjami sportowo-kulturalnymi działającymi na terenie gminy w ramach promocji zdrowego stylu życia – współpraca z ULKS Judo Kowala, pokaz judo podczas Świetlicowego Zawrotu Głowy w Kosowie,
32. organizowanie i finansowania wyjazdów na Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe dla osób uzależnionych, współuzależnionych i osób ze środowisk trzeźwościowych – udział w Ogólnopolskich Spotkaniach Trzeźwościowych w Licheniu pod hasłem „Zawsze mam szansę”.

Plan budżetu na 2013r. – 114 154,00 zł

Wykorzystanie środków w 2013r. – 114 154,00 zł

Programy, kampanie profilaktyczne, akcje realizowane w placówkach oświatowych:

1. „Zachowaj Trzeźwy Umysł”,
2. „Narkotyki? To mnie nie kręci!”
3. „Postaw na rodzinę!”
4. „Veto wobec narkotyków”,
5. „Uwaga nadwaga”
6. „Spójrz inaczej”,
7. „Siedem kroków”,
8. „Znajdź właściwe rozwiązanie”,
9. „Dzieci w sieci”,
10. „Stop – wspólnie damy radę”,
11. Wolontariat,
12. „Góra grosza”,
13. „Sprzątanie świata”,
14. „Bezpieczna szkoła – bezpieczny uczeń”,
15. „Sieciaki na wakacjach”,
16. „Ratujemy i uczymy ratować”,
17. „Nie pal przy mnie proszę”,
18. „Czyste powietrze wokół nas”,
19. „Owoce w szkole”,
20. „5 porcji warzyw i owoców”,
21. Akcja „Czyścioc”,
22. Dzień Pluszowego Misia,
23. szkolne projekty profilaktyczne.

Sprawozdanie z pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2013 r.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należało prowadzenie działań mających na celu zmniejszenie szkód związanych z nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu poprzez:

- Motywowanie osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i ich rodzin do rozpoczęcia procesu leczenia
- Kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do odpowiednich poradni i instytucji pomocowych
- Prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o przymusowe leczenie odwykowe i kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego

Komisja odbyła w ciągu 2013 r. 21 spotkania z uzależnionymi i współuzależnionymi (żony, matki i dorosłe dzieci) **oraz 3 spotkania w celu kontroli punktów sprzedaży alkoholu**. Wpłynęło w tym okresie do Komisji **29 nowych wniosków** o objęcie leczeniem uzależnionych bądź pijących ryzykownie i szkodliwie, w stosunku do których podejmowane były stosowne działania, **a 9 spraw było kontynuowanych**. Wśród zgłoszonych osób było 5 kobiet. Każda rozmowa pouczająco-motywuująca kończyła się konkretnymi ustaleniami, zadaniami dla uzależnionych. W wyniku nawiązania z uzależnionymi i ich rodzinami kontaktu psychologicznego, motywowania i doradzania 3 osoby zdecydowało się zażywać anticol według wskazań lekarza, 16 spraw zostało skierowanych do sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie. 24 spraw Komisja zawiesiła czasowo na wniosek rodziny w związku z ograniczeniem nadużywania alkoholu a nawet abstynencją. W 5 przypadkach po okresie abstynencji kilkumiesięcznej i dłuższej problem uzależnienia powracał w rodzinie i wówczas na ponowny wniosek Komisja sprawę odwieszała i rozpoczynała pracę od nowa z osobą uzależnioną.

Komisja rozpatrywała również wnioski o sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. **Pozytywnie zaopiniowano 14 wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych**, które były zgodne z Uchwałą Rady Gminy w sprawie limitu i lokalizacji tych punktów. Komisja nie opiniowała wniosków o cofnięcie zezwolenia, ponieważ nie zachodziła taka potrzeba.

Z upoważnienia Wójta i przy współpracy z Policją **skontrolowano 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych** pod względem przestrzegania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zakres kontroli obejmował sprzedaż alkoholu nieletnim, spożywanie alkoholu w sklepach i w ich obrębie, posiadanie wydzielonych stoisk na alkohol i eksponowanie w widocznych miejscach wywieszek o szkodliwości alkoholu i zakazie sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym. W kontrolowanych punktach sprzedaży alkoholu nie było zastrzeżeń. Sprzedawcy posiadali aktualne zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i przestrzegali Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Komisja ściśle współpracowała z psychoterapeutką Panią Barbarą Strzelecką, która obejmowała terapią grupową i indywidualną osoby uzależnione i ich rodziny oraz z pracownikami socjalnymi GOPS-u.

Członkowie Komisji korzystali ze szkoleń organizowanych przez GOPS w zakresie przemocy w rodzinie.

Sprawozdanie z działalności Świetlicy Środowiskowej z elementami socjoterapii „Szansa” w Kowali za 2013r.

W roku 2013 Świetlica Środowiskowa „Szansa” obejmowała opieką 40 wychowanków w wieku od 6 do 12 lat. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Dzieci przyjmowane były do świetlicy na wniosek rodziców, wychowawców- nauczycieli lub pedagoga szkolnego.

Wychowankowie Świetlicy korzystali w okresie jesienno-zimowym z dożywiania w formie II śniadania (kanapki). W 2012 roku w Świetlicy prowadzone były:

- Zajęcia z pedagogiki zabawy służące rozładowaniu emocji, uczące współpracy i udzielania sobie wsparcia,
- Zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci mających problemy w zachowaniu.
- Zajęcia teatralne -podczas których dzieci przygotowywały przedstawienia.
- Zajęcia plastyczno-techniczne, rozwijające umiejętności manualne (zabawy konstrukcyjne, układanki, malowanie farbami, wycinanie, wyklejanie, modelowanie przy użyciu plasteliny itp.) .

- Zajęcia taneczne kształtujące ekspresję ruchową (np. nauka tańców grupowych oraz zabawy ruchowe przy muzyce).
- Zajęcia wzbogacające posiadane wiadomości, zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek, rozmowy i pogadanki z dziećmi, gry dydaktyczne i edukacyjne, zabawy tematyczne)
- Zajęcia kształtujące właściwe zachowania i sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych (realizacja Programu profilaktyki- „Przeciwdziałanie przemocy i agresji wśród wychowanków Świetlic Środowiskowych w gminie Kowala”)
- Zajęcia kształtujące nawyki prozdrowotne (realizacja programu „Zdrowo Żyj”)
- Zajęcia w pracowni komputerowej– kształtowanie umiejętności wykorzystywania Internetu do poszukiwania informacji.
- Zajęcia kształtujące umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy (konkursy, rozwiązywanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, quizy, rebusy, odrabianie prac domowych i przygotowywanie się do zajęć szkolnych).
- Zajęcia wzmacniające pozytywną samoocenę, wiarę we własne siły oraz rozwijające talenty i uzdolnienia (konkursy i prezentacje własnych umiejętności, wystąpienia publiczne, wystawy twórczości)
- Zajęcia wzbogacające ekspresję twórczą (wymyślanie fragmentów np. zakończenia lub całości bajek, opowiadań, prace plastyczne itp.)
- Zajęcia relaksujące, wyciszające (spacery, oglądanie bajek itp.)

Wychowankowie Świetlicy mieli zapewnioną pomoc pedagogiczną (pedagog-5 dni w tygodniu i psychologiczną (psycholog- raz w tygodniu) w rozwiązywaniu problemów z którymi się spotykali. Najczęściej były to niepowodzenia w szkole, konflikty rodzinne, problemy w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, problemy z samoakceptacją czy samorealizacją. Przez cały rok szkolny wychowankowie uczestniczyli w zajęciach profilaktycznych- uczących nawiązywania prawidłowych relacji społecznych. Prowadząc zajęcia dużo uwagi poświęcono kształtowaniu umiejętności współzycia i współdziałania w grupie świetlicowej. Dbano o wdrażanie wychowanków do przestrzegania przyjętych zasad w kontaktach z kolegami, rozmawiania, słuchania, nie oceniania osób ale ich zachowania, wyrażania swoich potrzeb, przekonań, i uczuć oraz dostrzegania ich u innych. Uczono także ćwiczenia umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz panowania nad emocjami w sytuacjach trudnych. Starano się nauczyć dzieci ponoszenia odpowiedzialności za indywidualne i wspólne wykonywanie zadań oraz wdrażano je do utrzymania porządku w czasie zabaw i zajęć. Ponadto dzieci miały zapewnioną pomoc w odrabianiu lekcji i nadrabianiu braków edukacyjnych.

Rodzice wychowanków Świetlicy mieli zapewnioną pomoc pedagogiczną oraz psychologiczną. Porad udzielali pedagog oraz psycholog zatrudniony w Świetlicy. Tematy, z którymi zgłaszali się rodzice dotyczyły głównie problemów wychowawczych z dziećmi oraz spraw rodzinnych. W ciągu roku odbyły się dwa spotkania z rodzicami oraz w miarę potrzeby odbywały się spotkania indywidualne dotyczące sytuacji poszczególnych dzieci. Rodzice wychowanków brali czynny udział w życiu świetlicy poprzez pomoc w przygotowaniu uroczystości świetlicowych tj. Spotkanie mikołajkowe, Dzień Mamy i Taty. Włączyli się także w pomoc w wyposażaniu świetlicy- „pokoju słonecznego” przynosząc zabawki. Ponadto rodzice pomagali w opiece nad dziećmi i organizacji takich imprez jak bal andrzejkowy czy Świetlicowy Zawrót Głowy oraz podczas zajęć organizowanych w czasie ferii czy wakacji.

Od 2 stycznia 2013r. do 7 maja 2013r. wychowankowie Świetlicy „Szansa” brali udział projekcie pt.: „Uszyjemy przyszłość, ulepimy radość” współfinansowanego przez Fundację WBK Banku Zachodniego w ramach programu grantowego „Bank Dziecięcych Uśmiechów”. Dzięki projektowi dzieci uczestniczyły w warsztatach szycia, filcowania, scrapbookingu, warsztatach ceramicznych oraz wycieczce do Osady Średniowiecznej, gdzie mieli okazję zapoznać się z dawnymi zawodami i sztuką rękodzielniczą.

W dniu 11 stycznia w świetlicy odbył się bal maskowy dla dzieci, połączony z konkursami i słodkim poczęstunkiem. Była to okazja do integracji wszystkich podopiecznych świetlicy.

24 stycznia odbyło się spotkanie z okazji dnia babci i dziadka na które zostali zaproszeni dziadkowie podopiecznych Świetlicy oraz członkowie Klubu Seniora. Z tej okazji dzieci przygotowały przedstawienie oraz upominki dla gości.

Podczas dwutygodniowych ferii zimowych w wycieczkach i zajęciach wzięło udział 15 dzieci. Odbyła się wycieczka do kina, połączona z warsztatami kulinarnymi oraz teatru wraz z jego zwiedzaniem. W Muzeum Wsi Radomskiej dzieci nauczyły się jak wypiekać chleb i przejechały barwnym kuligiem po

terenie Muzeum, a na koniec upiekły kielbaski na ognisku. Odbył się także wyjazd do Centrum Zabaw „Hula-Park” w Radomiu. Dzieci odwiedziły Świetlicę w Kosowie, gdzie wspólnie bawili się oraz rywalizowały w zorganizowanym turnieju gier stolikowych. Ponadto dzieci podczas ferii codziennie brały udział w innego typu zajęciach np.: plastycznych, muzyczno- ruchowych, teatralnych techniczno- chemicznych- „mały odkrywca” oraz konkursach. Na zajęciach kulinarnych upiekły ciasteczka którymi poczęstowano pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali oraz Urzędu Gminy.

12 marca miało miejsce zebranie z rodzicami dzieci uczęszczających do świetlicy. Obecnych na nim 21 rodziców zapoznano z regulaminem świetlicy oraz planem pracy na rok 2013. Omówiono realizowane w ciągu roku programy: program socjoterapeutyczny, program przeciwdziałania przemocy oraz program „Zdrowo Żyj”. Przy pomocy prezentacji multimedialnej złożonej m.in. ze zdjęć dokumentujących pracę dzieci, zaprezentowano działania warsztatowe realizowane w ramach projektu pt.: „Uszyjemy przyszłość, ulepimy radość” prowadzonego od stycznia 2013r w placówce. Zapoznano rodziców z harmonogramem dnia oraz tygodnia omawiając przykładowe działania jakie może wykonywać dziecko w ramach określonych zajęć o określonych godzinach. Rodzice poinformowani zostali o godzinach odjazdów autobusów, którymi dzieci wracają do domów oraz wychodzeniu grupy uczniów ze świetlicy na 10 minut przed planowanym odjazdem autobusu. Przekazano informację o prowadzonym w świetlicy w okresie jesienno zimowym dożywianiu dzieci. Przedstawiono ofertę koloni letnich organizowanych przez Fundację „Chcę i Mogę” i zachęcono do odwiedzania strony internetowej świetlicy na której znajdują się wszystkie aktualne informacje i opis wydarzeń mających miejsce w świetlicy.

15 marca odbyły się zajęcia na temat zdrowego żywienia, w ramach Programu Profilaktycznego „Zdrowo Żyj” realizowanego od lutego do czerwca 2013r. w naszej placówce. W ramach współpracy z Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Kowali zajęcia dla dzieci poprowadziła pielęgniarka tam pracująca.

W dniach 21-26 marca wychowankowie Świetlicy urządzili Kiermasz Wielkanocny w budynku Urzędu Gminy w Kowali. Interesanci oraz pracownicy mogli nabyć ozdoby świąteczne własnoręcznie wykonane przez dzieci m.in. palmy wielkanocne, stroiki, kwiaty z bibuły, baranki z masy solnej, jajka wykonane różnymi technikami, wiosenne ptaszki na patyku oraz kartki wielkanocne.

27 maja odbyła się uroczystość z okazji Dnia Mamy i Taty. Dzieci zaprezentowały przedstawienie teatralne, wiersze i piosenki. Wręczyły rodzicom własnoręcznie robione prezenty- korale z filcu i medale super taty. Wykonały wspólnie z rodzicami taniec oraz wzięły udział w konkursach sprawdzających wiedzę na swój temat i zgranie w drużynach rodzinnych. Najlepsi zawodnicy otrzymali dyplomy i upominki oraz zasiedli do wspólnie przygotowanego stołu.

28 maja w świetlicy miał miejsce konkurs „Mam Talent”. Uczestnikami były dzieci indywidualne lub drużyny prezentujące swoje talenty. Wśród dziewcząt przeważała kategoria taniec i śpiew a wśród chłopców sztuki walki i sport. Jury wyłoniło 3 miejsca nagradzając najlepszych.

31 maja z okazji Dnia Dziecka w Kosowie odbyło się II Spotkanie Integracyjne Świetlic „Świetlicowy Zawrót Głowy”. Na wspólną zabawę przybyły dzieci ze świetlicy „Słoneczko” w Trablicach, „Szansy” w Kowali, Dąbrówki Zabłotniej, Kosowa oraz ze świetlicy „Zielona Żyrafa” prowadzonej przez fundację „Chcę i mogę” z Radomia. Liczną grupą byli także mieszkańcy Kosowa. W programie imprezy znalazło się wiele atrakcji m.in. zawody i pokazy sportowe i strażackie, występy taneczne, wokalne oraz wiele konkursów, zabaw i tańców.

Od 8 do 19 lipca 2013r. dzieci z terenu Gminy Kowala (21 osób), a przede wszystkim te uczęszczające na co dzień do świetlicy „Szansa”, spędziły dwutygodniowy wypoczynek w świetlicy promując zdrowie i aktywność fizyczną pod hasłem: „Żyj zdrowo i kolorowo!”

Spotkania rozpoczęły się od integracji uczestników poprzez zabawy oraz olimpiadę sportową. Następnie dzieci, wraz z wychowawcami ułożyły zasady zdrowego stylu życia i zobowiązały się do ich przestrzegania. Kolejny dzień upłynął kulinarnie, ponieważ cała grupa wybrała się do ogródka warzywnego Zgromadzenia Sióstr św. Michała Archaniola w Kowali. Dzięki uprzejmości Sióstr dzieci zobaczyły jak pielęgnuje się warzywa oraz wyrwały kilka z nich do zupy, którą w tym dniu wspólnie ugotowano. Wypoczywający udali się z wizytą do Gminnej Biblioteki Publicznej, gdzie dzięki uprzejmości Pań tam pracujących obejrzeni księgozbiór oraz wysłuchali opowieści o soku malinowym. W czasie wypoczynku odbyło się spotkanie z policjantami z III Komisariatu Policji w Radomiu. Panowie udzielili porad w jaki sposób bezpiecznie spędzić wakacje. Podopieczni przygotowali przedstawienie teatralne w zdrowym stylu- „Na straganie” oraz odbyło się ognisko z pieczeniem kielbasek. Oprócz tych i wielu innych zajęć stacjonarnych wypoczywający wybrali się na wycieczki: do Centrum Zabaw Hula- Park, kina, na basen, do Sandomierza- zwiedzano piękne miasto,

bogate w zabytki architektoniczne oraz niecodzienne atrakcje, tak jak przejście trasy podziemnej pod kamieniczkami Sandomierza. W drodze powrotnej odwiedzono także ruiny zamku Krzyżtopór. W programie znalazło się również zwiedzanie warszawskiego ZOO, Stadionu Narodowego i Starego Miasta w Warszawie. Wypoczynek był możliwy m.in. dzięki wsparciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pieniądзом pochodzącym z Kiermaszu Świątecznego organizowanego przez Świetlicę „Szansę” oraz od prywatnych Darczyńców

Od 29 lipca do 2 sierpnia grupa 21 dzieci spędzała aktywnie wypoczynek podczas II tury wakacji z szansą pod nazwą „Aktywnie czas spędzamy i o zdrowie dbamy!”. Uczestnicy skorzystali z zajęć na terenie świetlicy m. in. ruchowych, plastycznych, integracyjnych, wycieczek pieszych i wielu innych pobudzających kreatywność i motywację do czynnego spędzania wolnego czasu. Dzieci uczyły się zdrowo odżywiać poprzez wspólne robienie sałatki owocowej i kanapek, a także układały zasady zdrowego stylu życia.

Miały okazję spotkania z policjantami z III Komisariatu Policji w Radomiu, którzy przedstawili zasady bezpiecznego zachowania się na drodze i w miejscach związanych z wypoczynkiem. Specjalnie dla podopiecznych świetlicy zagrał na gitarze jeden z panów mundurowych oraz został udostępniony do zwiedzania wóz policyjny, co budziło wielkie zainteresowanie wśród najmłodszych. Do różnorodnego spędzania wolnego czasu zachęcały również Panie z Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowali, czytając „na trawce” opowiadania Barbary Gawryluk i wiersze Juliana Tuwima. Dzieci aktywnie wypoczywały również poza terenem świetlicy udając się na wycieczki do „Hula-Parku” w Radomiu, na basen i na Farmę Iluzji do Mościsk. Codzienne spotkania zakończone zostały ogniskiem, rozstrzygnięciem konkursu plastycznego i rozdaniem dyplomów w podziękowaniu za mile spędzony czas.

8 sierpnia dzieci ze świetlicy „Szansa” z Kowali wraz ze świetlicą „Słoneczko” z Trablic, dzięki uprzejmości Stowarzyszenia „Podwórkowe Anioły”, wybrały się na basen i do planetarium kosmicznego, znajdującego się w Galerii Słonecznej w Radomiu.

Na początku września podopieczni świetlicy wzięli udział w konkursie plastycznym organizowanym przez Caritas Pallotyńska pn. „Trzeźwy kierowca bezpieczne drogi”. Zostały wysłane prace w dwóch kategoriach wiekowych. Wychowankowie Świetlicy „Szansa” zdobyli 2 wyróżnienia.

25 września uczniowie pierwszych klas Publicznego Gimnazjum w Parznicach wzięli udział w grze terenowej zorganizowanej przez młodzież i pracowników ze Świetlicy Środowiskowej „Szansa” oraz wolontariuszy z Centrum Wolontariatu w Kowali. Ponad 140 osób spotkało się pod pomnikiem powstańców styczniowych, aby postępując zgodnie ze zdobywanymi wskazówkami odszukać ukryty skarb Białej Damy. Taki tytuł nosi gra terenowa, która powstała dzięki środkom pochodzącym z programu Równać Szanse współfinansowanego przez Polską Fundację Dzieci i Młodzieży ze środków Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności. Zmagania uczestników z zadaniami zakończyło się spotkaniem u Kowla który wykonał prawdziwą podkowę ujawniając Białą Damę. Wszyscy uczestnicy udali się na rozdanie nagród i wspólną zabawę wraz z podopiecznymi świetlicy.

Dnia 17 października 2013r w Świetlicy Środowiskowej „Szansa” w Kowali odbyło się zebranie z rodzicami dzieci uczęszczających do placówki. Obecnych było 20 osób. Celem spotkania było pogłębienie współpracy z rodzicami i przedstawienie działalności świetlicy: prowadzonych w niej zajęć tematycznych, realizowanych projektów oraz planowanych wydarzeń.

24 października 2013r. w Świetlicy Środowiskowej „Szansa” w Kowali odbył się VIII Konkurs Recytatorski pod hasłem: „Morał wierszem pisany- poezja Juliana Tuwima”. Do udziału w wydarzeniu zostały zaproszone wszystkie Szkoły Podstawowe z naszej gminy, świetlice oraz Publiczne Przedszkole w Kowali. Z pierwszego etapu odbywającego się w placówkach wyłoniono 28 recytatorów, którzy zmierzali się z poezją Juliana Tuwima. Recytatorzy wystąpili w dwóch kategoriach: oratorskiej- zakładającej deklamację wiersza bez używania rekwizytów lub strojów oraz aktorskiej- umożliwiającej użycie przez uczestnika rekwizytów, strojów i ruchów scenicznych ubarwiających prezentowany tekst. Każda kategoria rozpatrywana była w dwóch grupach wiekowych: młodszej- kl „0”- „I” oraz starszej- kl „II”- „III”. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy, zwycięscy i wyróżnieni dyplomy i nagrody książkowe.

25 października 2013r. Wolontariusze, a zarazem podopieczni ze świetlicy „Sputnik” z osiedla Ustronie z Radomia przyjechali wraz z wychowawcami do Kowali, aby zapoznać się z dziećmi z „Szansy” oraz podziwiać piękno naszej miejscowości. Wzięli oni udział w grze terenowej oraz zabawach integracyjnych z podopiecznymi świetlicy „Szansa”.

W październiku podopieczni świetlicy wzięli udział w II Gminnym Konkursie Plastycznym zorganizowanym przez Świetlicę Środowiskową „Słoneczko” w Trablicach oraz oddziały przedszkolne PSP im. M. Konopnickiej w Mazowszanach. Jeden z uczestników zdobył II miejsce pozostali otrzymali dyplomy i drobne upominki.

29 października dzieci ze Świetlic „Szansa” oraz „Słoneczko” spotkały się w Kowali, aby wspólnie bawić się w andrzejkowy wieczór. Zabawa rozpoczęła się tańcami i integracją obydwu świetlic. Spotkanie oprócz wróżb i dobrej zabawy miało na celu podsumowanie prowadzonego przez świetlicę z terenu gminy Kowala programu profilaktyki: Przeciwdziałania przemocy i agresji wśród wychowanków świetlic środowiskowych w gminie Kowala, realizowanego od września do listopada 2013 roku.

11 listopada dzieci ze świetlicy wraz z wychowawcą wzięli udział w sztafecie niepodległościowej 11.11.11.13.

W dniu 25 listopada trzy misie przybyły do Świetlicy „Szansa” w Kowali, aby uświetnić obchody Dnia Pluszowego Misia. Były wspólne gry ruchowo- taneczne, takie jak gimnastyka z misiem oraz śpiewanie piosenek o misiu.

3 grudnia podopieczni świetlicy „Szansa” zorganizowali kiermasz bożonarodzeniowy, na którym sprzedawali własnoręcznie zrobione stroiki, ozdoby choinkowe, oraz aniołki wykonane z gipsu. Zarobione w ten sposób pieniądze dzieci postanowiły przeznaczyć na dofinansowanie ferii zimowych. Z okazji Mikołajek- 6 grudnia Świetlicę odwiedził Święty Mikołaj wraz z elfami. Przybył on zaprzęgiem konnym i rozdał słodkości czekającym na niego dzieciom.

12 grudnia dzieci udały się do Bałtowa w odwiedziny do Św. Mikołaja. Zanim jednak tam dotarły przeżyły mnóstwo przygód w wiosce bałtowskiej spotykając Królową Śniegu, oglądając bajkę w technice 3D czy uczestnicząc w warsztatach wykonywania ozdób świątecznych i lukrowania chatki Baba Jagi. Zwieńczeniem wyjazdu było spotkanie ze Świętym. Dzieci siadając mu na kolanach mogły opowiedzieć o ostatnich sukcesach, marzeniach oraz zaprezentować swoje talenty. Spotkanie było pełne radości, uśmiechów, prezentów i przepełnione atmosferą Świąt.

Święty Mikołaj odwiedził 19 grudnia 2013r. dzieci ze Świetlicy „Szansa” w Kowali. Ta niezwykła wizyta była możliwa dzięki udziałowi podopiecznych świetlicy w akcji Qurier Świętego Mikołaja, organizowanej przez Fundację Przyjaciółka.

Wychowankowie nagrali krótki filmik o świetlicy, który został dostrzeżony i doceniony. Dzięki temu znaleźli się w ogólnopolskim gronie, któremu Fundacja sfinansowała prezenty mikołajkowe. Dzieci uczęszczające do świetlicy i ich rodzeństwo, łącznie 75 osób, pisało listy do Św. Mikołaja, aby 19 grudnia spełniły się ich marzenia.

Spotkanie rozpoczęło się od życzeń i dzielenia się opłatkiem, a następnie wychowankowie zapoznali wszystkich z tym kim był Św. Mikołaj i tradycją obdarowywania prezentami w różnych krajach. W końcu przybył upragniony Święty i radości nie było końca. Każde dziecko otrzymało wymarzony prezent. Były wśród nich deskorolki, klocki, lalki, misie, samochody, stroje piłkarskie, gitary. I długo jeszcze było gwarowo, kolorowo i promiennie, także przy wigilijnym stole gdzie można było poczęstować się smakołykami i porozmawiać o spełnionych marzeniach.

Rok zakończył się niezwykłą podróżą w świat nauki do Centrum Nauki Kopernik oraz Planetarium w Warszawie. Dnia 20 grudnia dzieci mogły nie tylko oglądać niezwykle zjawiska, ale stawali się ich autorami, bo wszystko można było dotknąć, spróbować i uruchomić. uczestnicy dowiedzieli się między innymi jak powstają trąby powietrzne, ile litrów wody znajduje się w ich organizmie oraz jak będą wyglądać za 60 lat. Interesująca była również „Wystawa zapachów” czy „Teatr wysokich napięć”, gdzie można było usłyszeć rozlegające się odgłosy wyładowań atmosferycznych.

Rok 2013 przyniósł duże zmiany pod względem rozszerzenia oferty świetlicy- wydłużenia godzin jej pracy podczas dyżurów wolontariuszy 2 razy w tygodniu od godz. 16.00 do 19.00 przeznaczając go dla młodzieży oraz przystosowania pomieszczeń do różnych grup wiekowych korzystających ze świetlicy. Było to możliwe dzięki Resortowemu Programowi dofinansowania standardów placówek wsparcia dziennego w 2013, ogłoszonemu przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Wniosek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowali został pozytywnie oceniony i otrzymał dotację w wysokości 41.680zł, z czego większość środków została wydana na wyposażenie pomieszczeń, a druga część dotacji pozwoliła na odmalowanie świetlicy. Wkład własny do projektu to kwota 2.220zł.

W pomieszczeniach Świetlicy raz w tygodniu przyjmuje terapeuta uzależnień, który prowadzi grupy terapeutyczne z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi. Ponadto w ciągu roku w Świetlicy odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych, spotkania Klubu Seniorów, Emerytów, Babskiego Clubu, zebrania wiejskie, szkolenia w ramach POKL, imprezy i spotkania organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (m. in. zabawa choinkowa dla dzieci niepełnosprawnych, dzień pracownika socjalnego, Dzień Serca, otwarcie Centrum Wolontariatu, szkolenie na temat przemocy wobec dzieci), oraz Urząd Gminy w Kowali.